

Supported by:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

based on a decision of the German Bundestag

**AMBITIOUS
CITY PROMISES**
Engaging citizens. Driving climate action.

SỔ TAY HƯỚNG DẪN

**XÂY DỰNG
KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG
PHÁT THẢI THẤP
CÙNG CỘNG ĐỒNG**

Mục lục

LỜI MỞ ĐẦU

CHƯƠNG 1: ĐỊNH NGHĨA VÀ Ý NGHĨA CỦA KHÔNG GIAN

CÔNG CỘNG PHÁT THẢI THẤP

CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG VÀ THÁCH THỨC CỦA VIỆT NAM TRONG VIỆC CẢI TẠO

VÀ PHÁT TRIỂN CÁC KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG

CHƯƠNG 3: KINH NGHIỆM TRONG VIỆC CẢI TẠO KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG

THEO HƯỚNG PHÁT THẢI THẤP

CHƯƠNG 4: MÔ HÌNH KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG PHÁT THẢI THẤP TẠI NGHĨA TÂN

CHƯƠNG 5: KIẾN NGHỊ PHÁT TRIỂN KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG PHÁT THẢI THẤP

TẠI VIỆT NAM

CHƯƠNG 6: TÀI LIỆU THAM KHẢO

- CÁC THIẾT KẾ VỀ KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG PHÁT THẢI THẤP

- CUỘC THI "XANH HÓA KHÔNG GIAN - AN LÀNH CUỘC SỐNG"

Lời mở đầu

Dự án “Cam kết Thành phố tham vọng”: là một dự án quốc tế được tài trợ bởi Bộ Môi trường - Bảo tồn Thiên nhiên - Xây dựng và An toàn Hạt nhân (BMU) của Chính phủ Đức thông qua chương trình Sáng kiến Khí hậu Quốc tế (IKI) với mục tiêu kêu gọi các thành phố lớn của Đông Nam Á tham gia cam kết phát triển đô thị phát thải cacbon thấp do Hội đồng Quốc tế về Sáng kiến Môi trường địa phương khu vực Đông Nam Á (ICLEI-SEAS) thực hiện; bước đầu thực hiện tại 03 quốc gia: Philippines, Indonesia và Việt Nam;

Dự án “Cam kết thành phố tham vọng” hỗ trợ các quốc gia tham gia dự án lập và thực hiện các kế hoạch hành động nhằm đạt được các mục tiêu giảm thải khí nhà kính bằng việc lồng ghép các giải pháp về biến đổi khí hậu, đặc biệt là các chiến lược phát triển đô thị phát thải cacbon thấp (LEDS) vào các kế hoạch phát triển địa phương và thực hiện các chương trình hành động cụ thể góp phần giảm thiểu phát thải khí nhà kính;

Dự án thí điểm Xây dựng không gian công cộng phát thải thấp là một hợp phần của dự án Cam kết thành phố tham vọng, trong đó ICLEI hỗ trợ thành phố xây dựng một mô hình mẫu về không gian công cộng phát thải thấp và bảo vệ môi trường tại Trung tâm Văn hóa - Thể thao Phường Nghĩa Tân, Quận Cầu Giấy, cụ thể như sau:

- Xây dựng Sân chơi bằng vật liệu tái chế và vật liệu tự nhiên có nguồn gốc bền vững (gỗ rừng trồng công nghiệp) gồm tổ hợp các thiết bị vận động cho trẻ em, các góc giáo dục môi trường và sinh thái nhằm tạo ra một không gian xanh, hấp dẫn, thân thiện với môi trường và có tính giáo dục cao;
- Lắp đặt Hệ thống pin năng lượng mặt trời cung cấp điện cho công trình nhà văn hóa và các khu vực khác trong khuôn viên. Với công suất 20kWp đáp ứng khoảng 90% nhu cầu dùng điện hiện nay, đồng thời, ước tính giảm phát thải 10 tấn CO₂ tương đương/năm;
- Lắp đặt Thiết bị cảm ứng quan trắc không khí tự động cập nhật các thông số về chất lượng không khí tại khu vực như bụi mịn, nhiệt độ, độ ẩm...

Các đối tác thực hiện dự án:

- Hội đồng Quốc tế về Sáng kiến Môi trường địa phương khu vực Đông Nam Á (ICLEI-SEAS)
- Sở Tài nguyên Môi trường Hà Nội
- Trung tâm Sống và Học tập vì Môi trường và Cộng đồng (Live & Learn)
- Viện Quy hoạch Đô thị và Nông thôn quốc gia (VIUP)

Nhằm tổng hợp tiến trình xây dựng không gian công cộng phát thải thấp cùng cộng đồng, những bài học kinh nghiệm... nhóm dự án đã xây dựng quyển sổ tay hướng dẫn. Chúng tôi hi vọng sản phẩm này sẽ mang đến những nội dung hữu ích cho các cơ quan, tổ chức, cá nhân quan tâm và mong muốn lan tỏa mô hình không gian công cộng phát thải thấp trên khắp đất nước Việt Nam.

Trân trọng cảm ơn!

The background of the slide is a composite image. On the left, there is a vertical strip showing a modern building with a glass facade and a paved walkway. The rest of the background is a faded, light-colored image of a park with trees and a paved path.

Chương 1:

Định nghĩa về không gian công cộng phát thải thấp

BỐI CẢNH

Biến đổi khí hậu là một trong những thách thức lớn nhất đối với nhân loại. Nó đã trở thành một vấn đề quan tâm chung của cộng đồng quốc tế, và sự biến đổi ngày càng trở nên khắc nghiệt của khí hậu trái đất đã làm cho thế giới càng quan tâm mạnh mẽ đến vấn đề phát triển bền vững. Đối phó với biến đổi khí hậu, khống chế việc thải khí gây hiệu ứng nhà kính là trách nhiệm chung của nhân loại, để thúc đẩy phát triển thành phố phát thải thấp là một biện pháp quan trọng để ngăn chặn lượng khí thải carbon dioxide và các dẫn xuất carbon sinh ra từ sản xuất công nghiệp và sinh hoạt đô thị, các nước trên thế giới hiện nay đã đạt đến một sự đồng thuận về vấn đề này. Để giải quyết những mâu thuẫn trong việc phát triển kinh tế và môi trường sinh thái, chính phủ các nước trên thế giới đã thống nhất chọn việc tiêu thụ năng lượng thấp, ô nhiễm thấp và lượng khí thải thấp làm tham số cơ sở của quá trình phát triển nền kinh tế phát thải thấp.

Hiện nay, phạm vi thực hiện việc phát triển phát thải thấp ngày càng mở rộng, bao gồm các lĩnh vực như kinh tế phát thải thấp, giao thông phát thải thấp, đời sống phát thải thấp, xanh hóa đô thị phát thải thấp, công nghiệp phát thải thấp, công nghệ phát thải thấp, kiến trúc phát thải thấp, vv..., tất cả đều chú trọng vào việc sử dụng tài nguyên, năng lượng và khí thải carbon mà chiến lược phát triển thành phố phát thải thấp quan tâm.

ĐỊNH NGHĨA KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG PHÁT THẢI THẤP

Không gian công cộng (KGCC) từ xưa đến nay đã đóng một vai trò quan trọng trong đời sống xã hội của chúng ta. Nó làm tăng sự gắn bó của cư dân với khu phố, thành thị và cộng đồng địa phương, khuyến khích sự tương tác, hòa nhập xã hội và thể hiện bản sắc văn hóa, lối sống của đô thị.

Không gian công cộng theo tiêu chí phát thải thấp cần đảm bảo các yếu tố chính:

Tính bền vững: khái niệm về tính bền vững cần luôn được ưu tiên trong việc kiến tạo các không gian công cộng thúc đẩy công bằng về kinh tế, môi trường và xã hội.

Tính tự nhiên: đảm bảo duy trì và bảo tồn các hệ sinh thái bản địa, tăng cường hệ thống cây xanh, dòng nước, đất đai và các khu vực cư trú của sinh vật tự nhiên.

Đa chức năng: thúc đẩy các không gian công cộng đa chức năng nhằm đảm bảo các công năng sử dụng cho các thế hệ khác nhau trong đô thị như người già, thanh niên, trẻ em, gia đình...

Tính di động và khả năng tiếp cận: tạo ra các điều kiện về tính di động và khả năng tiếp cận công bằng đối với mọi người dân đặc biệt là các nhóm yếu thế (phụ nữ, trẻ em, người già...).

Tính phù hợp và kết nối: Các thiết kế không gian công cộng cần đảm bảo tính phù hợp và kết nối với cấu trúc đô thị hiện có.

Vật liệu và công nghệ: Tăng cường sử dụng vật liệu tái chế, vật liệu tự nhiên, vật liệu địa phương và những công nghệ sử dụng năng lượng tái tạo.

Sự tham gia quản trị của cộng đồng: Cộng đồng cần thể hiện vai trò quan trọng trong quá trình kiến tạo và quản lý các không gian công cộng

Ý NGHĨA

Xã hội:

- ▣ Cải thiện môi trường và chất lượng cuộc sống của cộng đồng địa phương trong khu vực lân cận bằng cách cải thiện không gian công cộng;
- ▣ Nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu, phát triển phát thải thấp, năng lượng tái tạo và sử dụng năng lượng hiệu quả;
- ▣ Tăng cường gắn kết trong cộng đồng để cùng phát triển đô thị theo hướng bền vững

Kinh tế:

- ▣ Việc sử dụng năng lượng tái tạo sẽ giảm chi phí tiêu thụ điện tại các không gian công cộng
- ▣ Các vật liệu tái chế, tự nhiên và nguồn nguyên liệu địa phương giảm thiểu chi phí đầu tư do thay thế được các vật liệu và phụ kiện nhập khẩu
- ▣ Các mô hình không gian công cộng sáng tạo như vườn cộng đồng có thể đóng góp cho phần kinh phí quản lý và bảo trì các không gian công cộng

Môi trường:

- ▣ Giảm thiểu phát thải khí nhà kính bằng việc sử dụng năng lượng tái tạo;
- ▣ Vận động và tham gia giữa các bên liên quan, bao gồm các cơ quan chính phủ các cấp, các tổ chức phi chính phủ, doanh nghiệp và cộng đồng, đặc biệt là trẻ em tham gia bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu;
- ▣ Cộng đồng địa phương có cơ hội hiểu tác động của ô nhiễm không khí và có thể được thông báo tốt hơn về tình trạng chất lượng không khí bằng các thiết bị giám sát sẽ được lắp đặt tại địa điểm triển khai dự án.

Chương 2:

**Thực trạng và thách thức
của Việt nam trong việc
cải tạo và phát triển các
không gian công cộng
trong đô thị**

THỰC TRẠNG KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG TẠI VIỆT NAM

Chất lượng của các không gian công cộng (KGCC) hiện nay quyết định một phần không nhỏ đến chất lượng cuộc sống của mọi người dân trong thành phố; vì những không gian này là một trong các thành phần chức năng thiết yếu, quan trọng để đáp ứng nhu cầu nghỉ ngơi thư giãn, vui chơi, giải trí, sinh hoạt cộng đồng và tương tác xã hội.

Tuy nhiên, so với những thành phần chức năng khác, trong lĩnh vực quy hoạch, thiết kế và quản lý đô thị thì KGCC chưa được nghiên cứu thấu đáo, và cũng chưa có những quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật, các hướng dẫn về phương pháp làm cơ sở cho công tác quy hoạch, thiết kế thực tiễn. Có lẽ từ những nguyên nhân trên, mà các KGCC nói chung và không gian vui chơi giải trí trong các khu dân cư nói riêng ở các đô thị nước ta hiện đang thiếu thốn trầm trọng. Số lượng còn thiếu thốn như vậy thì khoan hãy bàn đến chất lượng của các KGCC. Công tác quản lý những KGCC này cũng còn nhiều khó khăn và tồn tại với việc chưa có nhiều sự chung tay của cộng đồng trong việc xây dựng và quản lý các KGCC này.

Ở mức độ thấp nhất (địa điểm) có thể thấy phần lớn các KGCC ở Việt Nam (trừ một số nhỏ KGCC chính) chưa phát triển hoàn thiện, rất thiếu so với nhu cầu sinh hoạt nghỉ ngơi giao tiếp hàng ngày. Rất ít KGCC được thiết kế và chăm sóc thường xuyên, đảm bảo yêu cầu vệ sinh và thẩm mỹ. Dù vậy, đời sống sinh hoạt tại đa số các KGCC ở Việt Nam rất phong phú sôi động, hết sức ấn tượng và hấp dẫn với khách du lịch nước ngoài.

Ở mức cao hơn, có thể thấy hệ thống KGCC đô thị chưa có sự liên kết về không gian, chưa phân bố hợp lý, phù hợp với cấu trúc và sự phát triển của đô thị. KGCC chưa được coi là hệ thống các không gian mở được quy hoạch xây dựng thống nhất nhằm phục vụ các hoạt động chung của đô thị. Ngoài ra, công tác quy hoạch, quản lý, đầu tư phát triển đô thị chưa theo kịp tốc độ đô thị hóa, nhất là tại các thành phố lớn, khiến hệ thống KGCC có xu hướng ngày càng trở nên quá tải, ngày càng phát sinh nhiều mâu thuẫn, vấn đề. Có lẽ điều đáng lo ngại hơn cả là rất nhiều vấn đề trong các KGCC ở Việt Nam hiện chưa được nghiên cứu tìm hiểu thấu đáo để xác định và quyết tâm thực hiện những giải pháp đúng đắn. Các cơ quan quản lý nhà nước có xu hướng giải quyết vấn đề theo cảm nhận, cục bộ, trong phạm vi mình quản lý, mà chưa phối hợp được hiệu quả, khiến các vấn đề chưa giải quyết ngày càng tích tụ.

(Theo PGS.TS.KTS. Phạm Thúy Loan - Viện Kiến trúc Quốc gia - Bộ Xây dựng - Tạp chí kiến trúc)

MINH HỌA VÀ CÁC THÔNG TIN CHIA SẺ VỀ HIỆN TRẠNG KGCC TRONG ĐÔ THỊ

Thiếu hụt KGCC đặc biệt không gian xanh do quy hoạch thiếu đồng bộ

Mật độ không gian xanh trong đô thị tại Hà Nội là $1,72\text{m}^2/\text{người}$ - một con số rất thấp so với con số bình quân $9\text{m}^2/\text{người}$ trên thế giới (theo Tổ chức Y tế Thế giới công bố).

Khu đô thị HH Linh Đàm

Theo báo cáo từ Sở Xây dựng TP HCM, quy hoạch công viên cây xanh toàn TP là gần 11.500 ha nhưng hiện nay, số lượng thực tế chỉ hơn 510 ha. Mỗi năm, nhiều khu dân cư được xây dựng mới nhưng diện tích công viên cây xanh chỉ tăng hơn 1,5 ha. Nhu cầu cần thiết so với thực tế vẫn còn khoảng cách khá xa.

Không gian đô thị HCM nhìn từ trên cao

Lấn chiếm cho các mục đích cá nhân:

Các không gian hiện có thì bị lấn chiếm cho các lợi ích cá nhân

Hàng quán ăn xâm chiếm sân chơi/ không gian công cộng

Bãi đỗ xe trong các khu tập thể

Xuống cấp nghiêm trọng:

Công tác quản lý KGCC thiếu đồng bộ, cộng đồng chưa thực sự tham gia vào việc quản lý không gian đã dẫn đến những tác động tiêu cực đến KGCC

Minh họa: Hình ảnh các thiết bị sân chơi xuống cấp tại Hà Nội và Đà Nẵng

Thiết kế thiếu sáng tạo, sử dụng vật liệu không thân thiện và chưa quan tâm đến yếu tố tự nhiên

Thiết kế KGCC rất quan trọng trong đô thị, góp phần tạo nên bản sắc của đô thị. Tuy nhiên các KGCC ở Việt Nam hiện nay còn rất thiếu tính sáng tạo, dập khuôn nên không tạo ra được các giá trị về mặt thẩm mỹ cho đô thị.

Các vật liệu sử dụng trong các không gian công cộng chủ yếu là bê tông, sắt thép và các thiết bị công nghiệp, một mặt tạo cảm giác dập khuôn mặt khác ảnh hưởng đến môi trường sống tại đô thị như khả năng thẩm hút nước suy giảm dẫn đến ngập úng; hiệu ứng bê tông hóa khiến nhiệt độ đô thị tăng cao

Không gian vườn hoa trung tâm

Không gian nhà văn hóa phổ biến tại các địa phương

Không gian công cộng với thiết bị công nghiệp

Chương 3:

**Các kinh nghiệm phát triển
KGCC tại Việt Nam**

CÁC KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN KGCC CỦA TỔ CHỨC THINK PLAYGROUNDS

Giới thiệu về Think Playgrounds

Think Playgrounds (DNXH Nghĩ về Sân chơi trong phố- TPG) là một đơn vị tiên phong trong việc đưa ra các giải pháp thiết kế và thi công các không gian công cộng đô thị thân thiện, an toàn cùng với sự tham gia của cộng đồng. Tính đến cuối năm 2020, Think Playgrounds đã cùng với các đối tác và cộng đồng kiến tạo gần 200 sân chơi, vườn cộng đồng trên khắp đất nước Việt Nam.

Các nguyên tắc mà TPG đưa ra trong quá trình thiết kế và thi công các không gian công cộng rất phù hợp với các nguyên tắc về Không gian công cộng phát thải thấp bao gồm: đảm bảo tính bền vững về mặt kinh tế (sử dụng vật liệu, nhân công địa phương, góp phần gia tăng kinh tế địa phương...), xã hội (đảm bảo tiếp cận cho mọi đối tượng, tăng cường sự tham gia của nhóm yếu thế như phụ nữ, trẻ em) và môi trường (sử dụng vật liệu tự nhiên, tái chế, trồng cây xanh...); tôn trọng và ít can thiệp vào môi trường tự nhiên, đẩy mạnh quảng bá cho các nét văn hóa truyền thống của cộng đồng dân cư; đa dạng trong tiện ích sử dụng không gian (sân chơi, vườn cộng đồng...) và hơn cả TPG luôn thúc đẩy sự tham gia của cộng đồng địa phương trong suốt quá trình kiến tạo và quản lý các không gian công cộng trong đô thị.

Trong suốt 6 năm hoạt động, Think Playgrounds đã nhận được sự quan tâm và hợp tác của hơn 100 chuyên gia, các tổ chức trong và ngoài nước nhằm thử nghiệm và phát triển các mô hình Không gian công cộng bền vững trong đô thị. TPG cũng vinh dự nhận được nhiều giải thưởng trong nước và quốc tế trong lĩnh vực thiết kế và phát triển các không gian công cộng thân thiện bao gồm:

+ Green City Solution : Giải Nhất

Ý tưởng cộng đồng tham gia xây dựng sân chơi cho trẻ em tại Hà Nội - được trao bởi Đại sứ Quán Đan Mạch

+ UNESCO: Giải Ba/ Third prize

Giải thưởng Art of Recycle cho Sân chơi Hà Lỗ Đông Anh 2018

+ Ashui Awards 2019

Giải thưởng dành cho Dự án chung tay của năm “Sân chơi, vườn cộng đồng Tân Mai”

Phương pháp phát triển các Không gian công cộng trong đô thị

Để có thể kiến tạo các không gian công cộng cùng cộng đồng, TPG đã xây dựng phương pháp làm việc với 4 bước cơ bản bao gồm:

1. Khảo sát và đánh giá nhu cầu cộng đồng

Hoạt động khảo sát địa điểm là hoạt động đầu tiên cần thực hiện để xác định tính khả thi của công trình cũng như lên các kế hoạch cho việc thiết kế và thi công công trình. Quá trình này cần sự tham gia của cộng đồng (đại diện khu dân cư, hội phụ nữ, trẻ em...) nhằm đảm bảo thu thập đầy đủ các văn hóa, lối sống sinh hoạt hàng ngày; nhu cầu; các điểm cần lưu ý khi xây dựng tại khu vực này; nguồn lực tại địa phương... Việc thu thập thông tin càng đầy đủ, chính xác sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình thiết kế và thi công. Bên cạnh đó, thông qua quá trình khảo sát, nhóm dự án có cơ hội làm quen một cách tự nhiên nhất và tạo sự tin tưởng với cộng đồng dân cư.

2. Thiết kế có sự tham gia của cộng đồng

TPG xây dựng các phương án linh hoạt trong quá trình thiết kế với sự tham gia của cộng đồng. Thông qua các hình thức như tổ chức họp cộng đồng với đầy đủ các đối tượng (lãnh đạo, phụ nữ, trẻ em, thanh niên), in phương án lấy ý kiến cá nhân ngay tại khu không gian công cộng... TPG sẽ tập hợp các ý kiến và điều chỉnh phương án thiết kế nhằm đảm bảo hiệu quả các lợi ích của cộng đồng cũng như đảm bảo các quy định của chính quyền địa phương.

Một trong những ưu tiên của TPG khi thiết kế các không gian công cộng là đưa các yếu tố văn hóa địa phương vào trong các thiết kế nhằm tạo ra một không gian công cộng gắn gũi và trở thành biểu tượng của cộng đồng địa phương.

TPG cũng rất quan tâm và tìm hiểu về các vật liệu mới theo hướng thân thiện, an toàn và phát thải thấp. Hầu hết trong các công trình, TPG đã chủ động cũng như kết hợp với các đối tác thử nghiệm các vật liệu mới như gạch ecobrick (từ vỏ chai nhựa và ni lông), tấm ép từ vỏ hộp sữa, sứ tái chế từ Bát Tràng...

3. Thi công cùng cộng đồng

Hầu hết các sản phẩm của TPG đều là sản phẩm thủ công được sản xuất tại xưởng và lắp đặt tại công trình. Điều này giúp cộng đồng được tham gia và quan sát toàn bộ quá trình lắp đặt các thiết bị từ đó giúp họ có thêm kinh nghiệm trong việc bảo trì, sửa chữa các thiết bị. Cộng đồng được huy động tham gia cùng TPG trong các hoạt động thi công như: bê vác, tập kết vật liệu; thi công lắp thiết bị; sơn vẽ thiết bị; trồng cây... Bên cạnh đó cộng đồng cũng được khuyến khích đóng góp vật tư cho sân chơi như lốp xe, đất trồng, cây cảnh nhằm tăng cường sự tham gia và trách nhiệm trong việc đồng lòng phát triển các không gian công cộng.

Sân chơi Trảng Kèo Hội An: hình ảnh con thuyền, Chùa Cầu

Sân chơi Nỗ thần tại Đông Anh: Nỗ thần An Dương Vương

4. Tập huấn bảo trì và bàn giao công trình

Một trong những hoạt động quan trọng nhằm đảm bảo các công trình được quản lý hiệu quả đó là các cộng đồng cần có kế hoạch quản lý và bảo trì cụ thể. Sau khi hoàn thành công trình, TPG sẽ tổ chức các hoạt động hướng dẫn bảo trì và quản lý không gian công cộng và yêu cầu cộng đồng thành lập ban quản lý để vận hành không gian công cộng. TPG có cơ chế trao đổi và liên hệ với ban quản lý (3 tháng, 6 tháng...) nhằm cập nhật thông tin và hỗ trợ kỹ thuật bảo trì các không gian công cộng.

Các mô hình không gian công cộng phát thải thấp

1. Mô hình Sân chơi phiêu lưu

Sân chơi phiêu lưu là một không gian vui chơi tự do, không được sắp xếp và định hướng trước, với các vật liệu tự nhiên và tái chế như cuốc, xẻng, lốp xe, dây thừng, cành cây khô, gỗ, cao su, lốp xe ... như một công xưởng thực sự dành cho trẻ em. Sân chơi phiêu lưu và các hoạt động ở đây được xây dựng và được duy trì bởi cộng đồng địa phương, những người được đào tạo như nhóm điều phối chơi cùng với các tình nguyện viên. Đây là mô hình không chỉ góp phần hỗ trợ trẻ em phát triển toàn diện, gắn kết với thiên nhiên và cộng đồng, mà còn góp phần nâng cao nhận thức về quyền được chơi với tầm quan trọng của chơi miễn phí ngoài trời vì sự phát triển của trẻ em.

Sân chơi phiêu lưu đầu tiên được TPG xây dựng vào năm 2019 tại khu đô thị Ecopark với sự hỗ trợ của các chuyên gia đến từ tổ chức Tokyo Play Nhật Bản. Năm 2020, TPG xây dựng sân chơi phiêu lưu thứ 2 tại Bãi Giữa Sông Hồng (Hà Nội).

2. Mô hình Vườn cộng đồng trong đô thị theo hướng tự nhiên, nông nghiệp hữu cơ

Bằng cách xây dựng năng lực cho cộng đồng (đặc biệt là phụ nữ và trẻ em) thông qua việc xây dựng và duy trì vườn cộng đồng tự nhiên (vườn thuốc, rau gia vị, rau hàng ngày..), không gian công cộng sẽ được phủ xanh, giảm bê tông hóa, tăng cường đa dạng sinh học, bảo tồn thực vật bản địa, giảm thiểu chất thải hữu cơ ... Đây cũng là một mô hình giáo dục nông nghiệp hữu cơ, nâng cao nhận thức môi trường, đồng thời đáp ứng một phần nhu cầu thực phẩm sạch cho cộng đồng cũng như tạo ra một phần thu nhập...

Từ năm 2019 đến nay, TPG đã xây dựng 5 mô hình vườn cộng đồng trong đô thị tại các quận Ba Đình, Hoàng Mai và huyện Đông Anh. Các mô hình này đều được sự hưởng ứng nhiệt tình của Hội Phụ nữ và lan tỏa thành các mô hình như Đoạn đường Nở hoa, Hoa trong phố rất thành công.

3. Mô hình Công viên thu nhỏ (Parklet)

Đây là một mô hình dựa trên phong trào dành lại khu vực vỉa hè, bãi đỗ xe ngoài đường để tạo chỗ ngồi nhỏ, một không gian xanh, vui chơi rất phổ biến trên thế giới. Mô hình rất phù hợp với các đô thị đông đúc, đất chật người đông như Hà Nội hay thành phố Hồ Chí Minh. Bằng cách tận dụng các không gian trong các ngõ nhỏ đang bị đỗ xe sai luật, TPG cùng cộng đồng dân cư sẽ tạo ra các không gian nhỏ gọn, đơn giản như ghế ngồi và bồn trồng cây, sân chơi di động cho trẻ em, tạo ra sức sống mới cho các khu vực này.

Mô hình điểm: Công viên nhỏ tại ngõ 147 Tân Mai

Mô hình điểm: Sân chơi di động cho trẻ em ngõ 155 Hoàng Hoa Thám

CÁC MÔ HÌNH KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG PHÁT THẢI THẤP KHÁC

Bên cạnh những nỗ lực của Think Playgrounds như là một tổ chức tiên phong trong lĩnh vực phát triển không gian công cộng phát thải thấp, tại Việt Nam còn có một số tổ chức khác cũng đang chung tay cải tạo và phát triển các không gian công cộng theo hướng xanh hóa:

- Chương trình Hạnh phúc Xanh (Sống Foundation): Hạnh Phúc Xanh là một chương trình thúc đẩy việc trồng cây kéo dài 70 năm, với mục tiêu tăng mật độ cây xanh ở Việt Nam, tăng sự kết nối giữa con người và tự nhiên, sự kết nối giữa con người và con người, từ đó mang lại sự bảo vệ và hạnh phúc cho mọi người! Hạnh Phúc Xanh được khởi động từ năm 2018, được chia làm hai hợp phần: Hợp phần Cây rừng và Hợp phần Cây đô thị. Trong đó, hợp phần Cây đô thị hướng đến nâng cao nhận thức và truyền cảm hứng đến cư dân đô thị về vai trò của cây xanh, đặc biệt đến tương lai của các thế hệ tiếp theo. Các hoạt động của hợp phần Cây đô thị xoay quanh việc tăng mật độ và số lượng cây trong đô thị, bao gồm việc “hồi sinh và phủ xanh” các không gian công cộng đang bị bỏ quên hoặc khai thác yếu trong dự án Công viên Hạnh Phúc Xanh, và trồng cây kết hợp giáo dục môi trường trong dự án Trường học Xanh.

Nguồn ảnh: Website

- Công ty Kiến trúc 1+1>2: Nổi bật nhất là dự án xây dựng Nhà cộng đồng Cẩm Thanh (Hội An). Nhà cộng đồng Cẩm Thanh là một không gian cộng đồng nằm ở xã Cẩm Thanh, TP Hội An, tỉnh Quảng Nam. Công trình được thiết kế năm 2014 bởi KTS Hoàng Thúc Hào và cộng sự hoàn thành xây dựng năm 2015. Công trình vừa đoạt giải nhất hạng mục Công trình cộng đồng tại Liên hoan kiến trúc thế giới (World Architecture Festival), diễn ra tại Singapore từ 4-6/11/2015.

Công trình sử dụng các vật liệu địa phương như mái lá dừa nước, tre, nứa, gạch xây không nung... Công trình trở thành một trung tâm giao lưu văn hóa cộng đồng, giáo dục môi trường và tổ chức các sự kiện quan trọng của cộng đồng dân cư. (Nguồn ảnh: Công ty Kiến Trúc 1+1>2)

CHIẾN LƯỢC TIẾT KIỆM NĂNG LƯỢNG

NHÂN CÔNG ĐỊA PHƯƠNG, LÀNG NGHỀ TRUYỀN THỐNG

VẬT LIỆU ĐỊA PHƯƠNG

TRE

LÁ DỪA NƯỚC

GẠCH KHÔNG NUNG

GỖ KIẾN KIỆN

- **Xanh Hà Nội:** Xanh Hà Nội là dự án phi lợi nhuận được thành lập năm 2017 bởi những người trẻ mong muốn đóng góp một cách tích cực vào sự phát triển bền vững của cộng đồng ở lĩnh vực môi trường. Mục tiêu của Dự án là trồng thêm 1.000.000 cây xanh trên toàn thành phố Hà Nội, đối tượng hưởng lợi trực tiếp là người dân thành phố. Từ đó, lan tỏa ý thức và tinh thần trồng cây cho người dân trong thành phố, đặc biệt là giới trẻ, hướng đến một Hà Nội xanh - sạch - đẹp, giải quyết một phần vấn đề ô nhiễm không khí đang trở nên báo động ở khu vực đô thị. (Nguồn ảnh: Facebook Xanh Hà Nội)

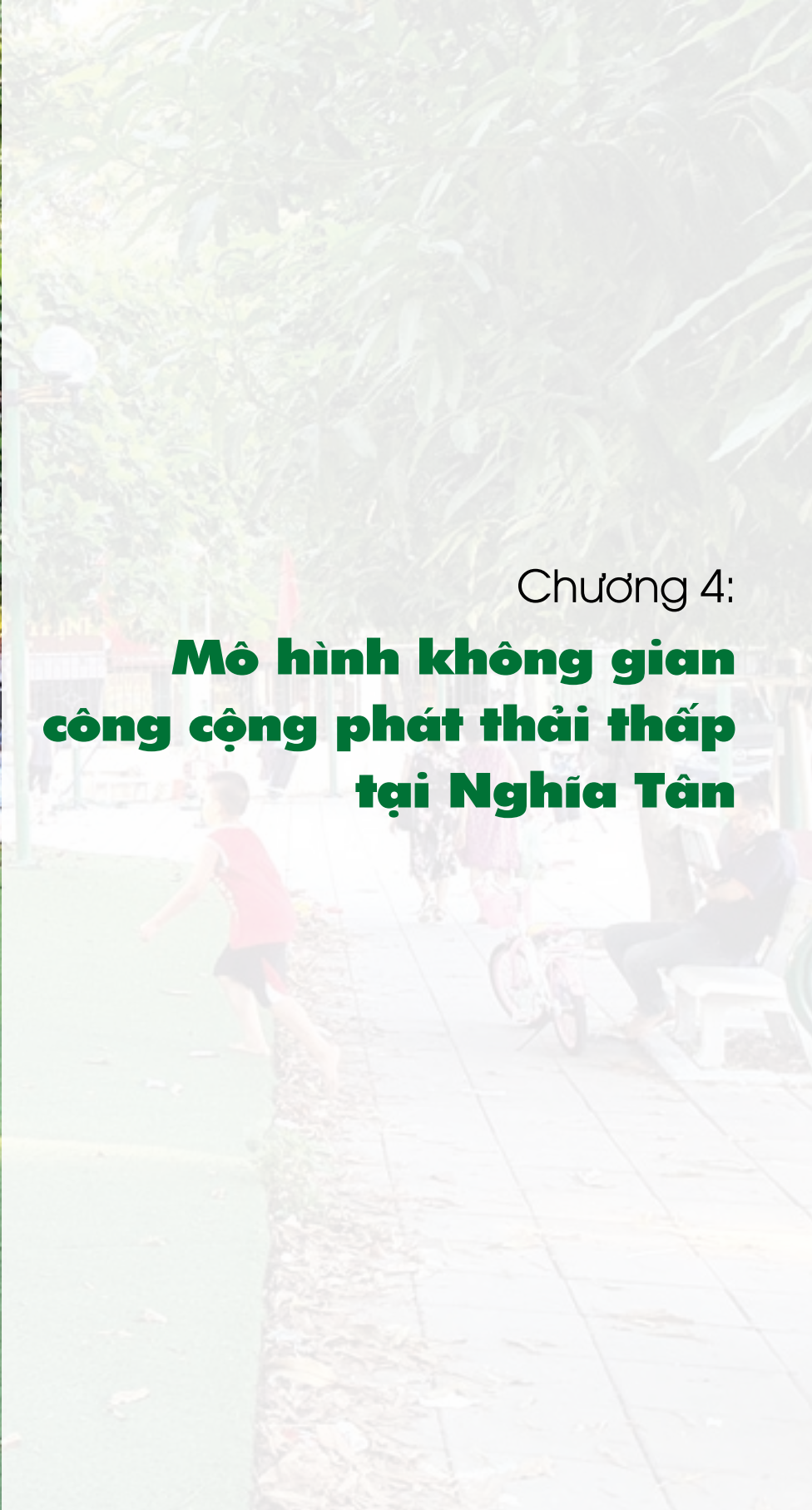

Chương 4:

**Mô hình không gian
công cộng phát thải thấp
tại Nghĩa Tân**

GIỚI THIỆU VỀ KGCC NGHĨA TÂN

Dự án thí điểm Xây dựng không gian công cộng phát thải thấp là một hợp phần của dự án Cam kết thành phố tham vọng, trong đó ICLEI hỗ trợ thành phố xây dựng một mô hình mẫu về không gian công cộng phát thải thấp và bảo vệ môi trường tại Nhà văn hóa Phường Nghĩa Tân, Quận Cầu Giấy, cụ thể như sau:

- Xây dựng Sân chơi bằng vật liệu tái chế gồm tổ hợp các thiết bị vận động cho trẻ em, các góc giáo dục môi trường và sinh thái nhằm tạo ra một không gian xanh, hấp dẫn, thân thiện với môi trường và có tính giáo dục cao;
- Lắp đặt Hệ thống pin năng lượng mặt trời cung cấp điện cho công trình nhà văn hóa và các khu vực khác trong khuôn viên. Với công suất 20kWp đáp ứng khoảng 90% nhu cầu dùng điện hiện nay, đồng thời, ước tính giảm phát thải 10 tấn CO₂ tương đương/năm;
- Lắp đặt Thiết bị cảm ứng quan trắc không khí tự động cập nhật các thông số về chất lượng không khí tại khu vực như bụi mịn, nhiệt độ, độ ẩm...

Các đối tác thực hiện:

- Sở Tài nguyên Môi trường Hà Nội: Cơ quan đầu mối, phối hợp với VIUP điều phối và thực hiện Dự án; Phối hợp với UBND Quận Cầu Giấy - UBND phường Nghĩa Tân, Tổ chức ICLEI và các đơn vị liên quan triển khai hiệu quả dự án;
- UBND Quận Cầu Giấy, Phường Nghĩa Tân và các tổ chức chính trị xã hội (Hội Liên hiệp Phụ nữ, Đoàn Thanh niên): Chủ trì thực hiện, tư vấn sử dụng địa điểm, xác định nhóm đối tượng thụ hưởng và thực hiện, tiếp nhận bảo trì sản phẩm dự án sau khi hoàn thành;
- Trung tâm Sống và Học tập vì Môi trường và Cộng đồng (Live&Learn): Thiết kế quy trình tham vấn, tiến hành quy trình và các chiến lược tham gia của cộng đồng.
- Viện Quy hoạch Đô thị và Nông thôn quốc gia (VIUP): Là đối tác chính trị của tổ chức ICLEI triển khai dự án Cam kết thành phố tham vọng, tại Việt Nam. VIUP sẽ hỗ trợ điều phối, quản lý và thực hiện dự án Xây dựng không gian công cộng phát thải thấp;

Các đơn vị nhà thầu:

- DNXH Think Playgrounds: đơn vị cung cấp giải pháp thiết kế và thi công không gian công cộng phát thải thấp bao gồm Sân chơi từ vật liệu tái chế và tự nhiên, không gian xanh và bảng biển giáo dục
- Công ty TNHH INPOS: đơn vị cung cấp hệ thống năng lượng mặt trời trên mái nhà
- Pam Air: đơn vị cung cấp hệ thống giám sát chất lượng không khí

GIỚI THIỆU CHUNG VỀ HIỆN TRẠNG TRUNG TÂM VĂN HÓA - THỂ THAO NGHĨA TÂN

Trung tâm Văn hóa - Thể thao phường Nghĩa Tân thuộc địa bàn phường Nghĩa Tân- Quận Cầu Giấy - Thành phố Hà Nội. Đây được coi là không gian trung tâm cho các hoạt động cộng đồng của người dân phường Nghĩa Tân bao gồm: khu vực nhà văn hóa, khu vực sân chơi và tập thể dục, khu vực sân vận động.

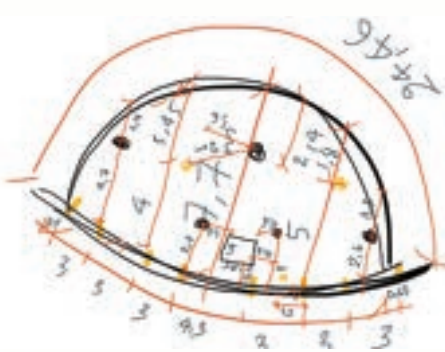

TIẾN TRÌNH THỰC HIỆN

Khảo sát và đánh giá nhu cầu của cộng đồng về cải tạo không gian công cộng tại Trung tâm Văn hóa - Thể thao phường Nghĩa Tân

Các nhà thầu đã tổ chức các hoạt động khảo sát và đánh giá nhu cầu của cộng đồng về Không gian công cộng tại khu vực này bằng các hình thức bao gồm: đo đạc hiện trạng, phỏng vấn cộng đồng, làm việc với các đơn vị liên quan (Điện lực, quản lý trung tâm...)

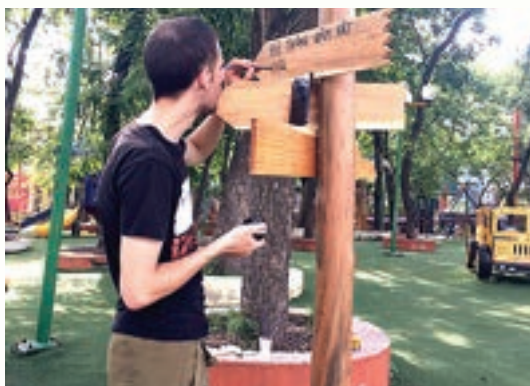
Tham vấn lãnh đạo và cộng đồng dân cư về phương án thiết kế không gian công cộng phát thải thấp

Các cuộc tham vấn đã được thực hiện tại các cấp từ UBND quận Cầu Giấy, UBND phường Nghĩa Tân và đại diện dân cư tại khu vực này. Các ý kiến của các bên đều đã được tiếp nhận và chỉnh sửa để đưa vào nội dung đề xuất hoàn chỉnh.

Thi công lắp đặt với sự tham gia của cộng đồng dân cư

Trong tháng 6/2021, các nhà thầu đã tổ chức thi công và lắp đặt công trình tại Trung tâm Văn hóa - Thể thao phường Nghĩa Tân. Các hoạt động đều có sự tham gia hỗ trợ và giám sát từ cộng đồng nhằm đảm bảo các hạng mục được lắp đặt đúng vị trí và chất lượng.

Tập huấn bảo trì và vận hành hệ thống

Sau khi hoàn thành việc lắp đặt, các nhà thầu đã tiến hành việc tổ chức tập huấn cho cộng đồng và những người có nhiệm vụ quản lý vận hành hệ thống. Các nhà thầu cũng cam kết hỗ trợ kỹ thuật trong quá trình vận hành các hạng mục tại khu vực này.

THIẾT KẾ TỔNG THỂ

- **Thiết kế khu vực Sân chơi:** Với hiện trạng sẵn có, Think Playgrounds đề xuất bổ sung một số thiết bị vui chơi, ghế ngồi, biển chỉ dẫn,... nhằm tạo ra một không gian hòa hợp, thân thiện với môi trường, tăng cường kết nối cộng đồng.

- **Sửa chữa các thiết bị hiện tại:** Nhằm đảm bảo an toàn cho khu vui chơi cho trẻ em, TPG đề xuất sẽ sửa chữa một số thiết bị hiện đang bị hư hỏng: xích đu, bập bênh.

- **Cối xay gió:** như một biểu tượng sử dụng năng lượng sạch được thiết kế với các vật liệu thân thiện như gỗ tự nhiên, vật liệu tái chế từ vỏ sữa...

- **Khu vực vận động:** các thiết bị chơi được thiết kế phù hợp với cảnh quan, khuyến khích vận động mạnh, chơi nhóm, chơi tự do, kích thích trí tưởng tượng... như ống chui, nhún bộ hung, đu xoay,....

- **Không gian xanh:** bao gồm các hệ ghế thiết kế kèm bồn cây, các khu vực trang trí cây cảnh với bồn cây từ bếp than tổ ong...

- **Hệ thống bảng biển giáo dục:** Bao gồm các bảng biển chỉ dẫn, bảng tương tác tìm hiểu về Ô nhiễm không khí, bảng thông tin về Tuổi thọ Rác, Chất lượng không khí... được thiết kế bởi tổ chức Live&Learn Việt Nam (tài trợ bởi USAID)

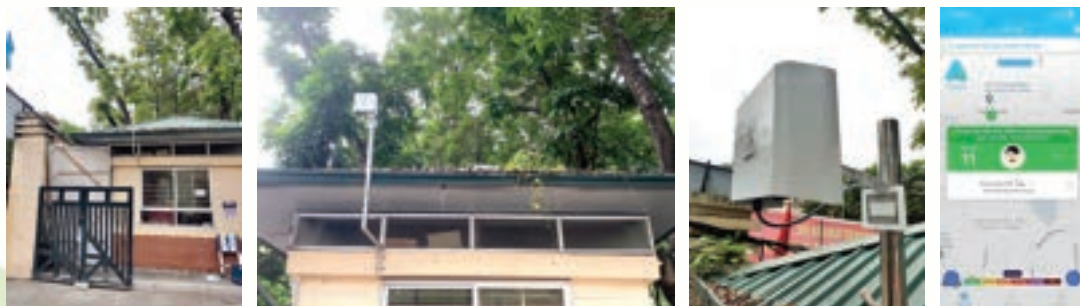
- Hệ thống mô đun Du mục đa chức năng: Lấy ý tưởng Du mục của nhóm Red Sparrow - nhóm dành chiến thắng trong cuộc thi Xanh hóa Không gian An lành cuộc sống, Think Playgrounds và Red Sparrow đã phát triển ý tưởng thành mô đun xe di động với các chức năng chính: hệ ghế linh động, tủ thư viện di động, đồ chơi đa năng cho trẻ em... Mô đun này được thiết kế linh hoạt, di động nhằm phục vụ cho các hoạt động cộng đồng tại khu vực này.

Thiết kế hệ thống năng lượng mặt trời: Với mục đích phục vụ điện năng cho toàn bộ các hoạt động tại nhà văn hóa, dự án sẽ lắp đặt trên mái nhà văn hóa phường Nghĩa Tân một hệ thống năng lượng mặt trời với công suất lắp đặt dự kiến 20kWp.

Thiết kế hệ thống giám sát chất lượng không khí: Hệ thống nhằm cung cấp thông tin diễn biến chất lượng không khí, cảnh báo ô nhiễm không khí liên tục 1 tiếng/ lần. Dựa trên các thông số đó, phần mềm sẽ đưa ra các giải pháp tích cực nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống con người và bảo vệ môi trường không khí Việt Nam. Hệ thống được đặt tại khu vực phòng bảo vệ của Trung tâm Văn hóa - Thể thao phường Nghĩa Tân.

VAI TRÒ CỦA CỘNG ĐỒNG DÂN CƯ

Tham gia đóng góp ý kiến trong quá trình khảo sát và thiết kế không gian công cộng phát thải thấp

Người dân tại phường Nghĩa Tân đã tham gia tích cực vào các hoạt động đóng góp ý kiến, thể hiện mong muốn của bản thân và cộng đồng nhằm xây dựng một không gian công cộng thân thiện, an toàn và dành cho tất cả mọi người. Các ý kiến đã góp phần giúp các thiết kế được hoàn thiện và phù hợp nhất với nhu cầu thực tế của địa phương, góp phần kiến tạo một không gian có giá trị sử dụng hiệu quả.

Tham gia thi công không gian công cộng phát thải thấp

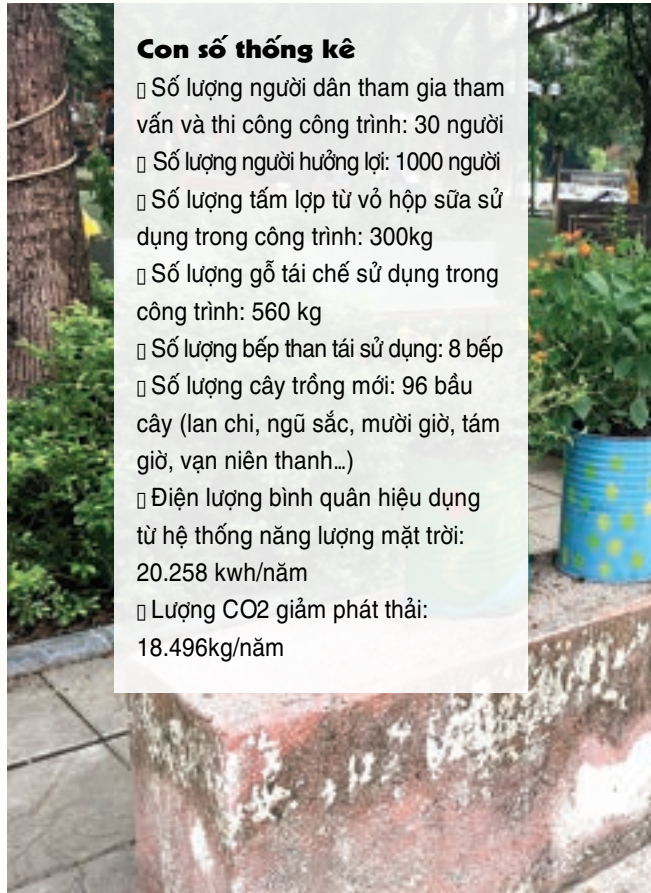
Trong quá trình thi công, Hội liên hiệp phụ nữ phường Nghĩa Tân đã huy động chị em phụ nữ cùng tham gia hoạt động cải tạo không gian xanh, tô điểm thêm những cây xanh và cây hoa tươi thắm cho không gian công cộng tại khu vực này. Từ các bếp than tổ ong cũ, chị em phụ nữ đã cùng nhau sơn vẽ, trang trí thành các bồn trồng cây sinh động; đổ đất và trồng cây trong các thùng gỗ, bồn cây từ vỏ ép hộp sữa... Việc tham gia cùng thi công sẽ thúc đẩy tính sở hữu và trách nhiệm của cộng đồng trong việc quản lý và bảo trì các không gian công cộng, giúp các không gian trở nên thân thuộc và gắn kết hơn với cộng đồng.

Tham gia tập huấn bảo trì và vận hành các hạng mục công trình

HÌNH ẢNH HOÀN THIỆN CỦA DỰ ÁN

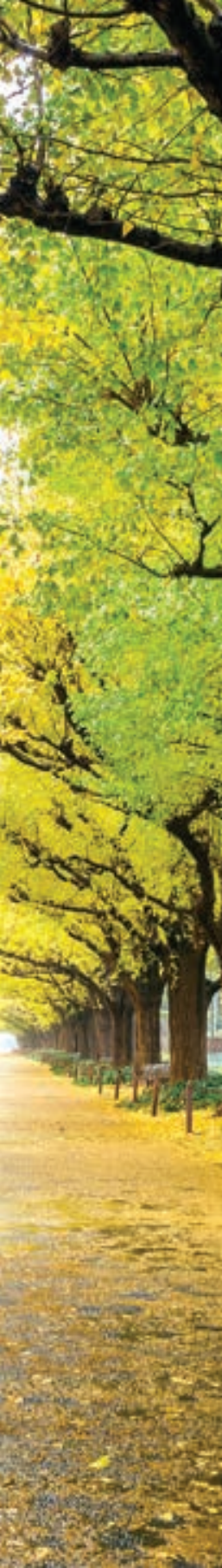
Con số thống kê

- Số lượng người dân tham gia tham vấn và thi công công trình: 30 người
- Số lượng người hưởng lợi: 1000 người
- Số lượng tấm lợp từ vỏ hộp sữa sử dụng trong công trình: 300kg
- Số lượng gỗ tái chế sử dụng trong công trình: 560 kg
- Số lượng bếp than tái sử dụng: 8 bếp
- Số lượng cây trồng mới: 96 bầu cây (lan chi, ngũ sắc, mười giờ, tám giờ, vạn niên thanh...)
- Điện lượng bình quân hiệu dụng từ hệ thống năng lượng mặt trời: 20.258 kwh/năm
- Lượng CO2 giảm phát thải: 18.496kg/năm

Chương 5:

**Kiến nghị phát triển
không gian công cộng
phát thải thấp**

CÁC KIẾN NGHỊ NHẪM LAN TỎA MÔ HÌNH

Để phát huy những kết quả đạt được, khắc phục những tồn tại yếu kém trong lĩnh vực phát triển không gian công cộng đô thị Việt Nam theo hướng phát thải thấp, thân thiện và bền vững, một số giải pháp được đưa ra bao gồm:

1. Chính sách quy hoạch đô thị chú trọng phát triển các không gian công cộng bền vững

- Về tổ chức không gian trong quy hoạch chung xây dựng đô thị cần phải tận dụng các lợi thế về kinh tế, xã hội, hạ tầng kỹ thuật, môi trường và điều kiện tự nhiên (địa hình, địa chất, thủy văn, khí hậu). Cấu trúc phát triển không gian đô thị phải được xác định trên cơ sở khung thiên nhiên của đô thị, các điều kiện hiện trạng, tiềm năng phát triển đô thị; phải đảm bảo đô thị phát triển bền vững, năng động, hiệu quả.

- Quy hoạch đô thị phải tạo ra các không gian xanh, không gian mặt nước hài hòa giữa môi trường đô thị với thiên nhiên. Các không gian xanh cần có sự liên hệ mật thiết với nhau, kết nối giữa các công trình kiến trúc riêng lẻ với không gian xanh chung của mỗi khu vực, mỗi khu chức năng. Tỷ lệ đất dành cho không gian xanh cần đạt ở mức từ 25-40% tổng diện tích đất tùy từng khu vực, bao gồm cả cây xanh công cộng, cây xanh trong các khu nhà riêng biệt, cây trồng 2 bên vỉa hè, thảm cỏ...

- Trao quyền cho cộng đồng trong quá trình tham vấn quy hoạch tổng thể, quy hoạch chi tiết đô thị nhằm đảm bảo các nhu cầu, lợi ích cũng như huy động được các nguồn lực thiết thực từ cộng đồng.

- Chính sách ưu tiên hỗ trợ cho các nghiên cứu về Công trình công cộng xanh, các vật liệu tái chế, vật liệu tự nhiên, địa phương cũng như các chính sách thúc đẩy kết nối mạng lưới giữa các đơn vị nghiên cứu khoa học, tư vấn thiết kế và thi công công trình công cộng nhằm tạo ra những công trình thân thiện, bền vững.

- Chính sách hỗ trợ cho việc duy tu, bảo trì và cải tạo các không gian công cộng có sự tham gia của cộng đồng trong dài hạn.

2. Thiết kế, thi công và lựa chọn vật liệu

- Tham vấn các đơn vị đã và đang thực hành xây dựng không gian công cộng phát thải thấp trên thế giới và tại Việt Nam như Think Playgrounds, công ty kiến trúc 1+12...

- Lựa chọn địa điểm xây dựng cần tận dụng tối đa điều kiện cụ thể, thuận lợi của địa điểm xây dựng công trình, không hủy hoại hoặc làm biến đổi đặc điểm môi trường hiện hữu. Có giải pháp bảo tồn và khôi phục đa dạng sinh thái, đảm bảo tỷ lệ cây xanh trong khu vực xây dựng, tăng cường phát triển thảm thực vật, có hệ thống cây xanh từ công trình tới đường phố, không gian đô thị.

- Các thiết kế đô thị nhân văn phù hợp với nhu cầu sử dụng của các nhóm đa dạng, đặc biệt đảm bảo yếu tố hòa nhập để tiếp cận với các nhóm yếu thế (phụ nữ, trẻ em, người khuyết tật, người nghèo, người nhập cư). Việc đảm bảo tính đa dạng trong nhu cầu sử dụng cũng góp phần thu hút người dân và thúc đẩy họ tham gia vào các hoạt động cộng đồng, gìn giữ và bảo vệ các không gian công cộng.

- Việc xanh hóa các không gian công cộng cần được ưu tiên hàng đầu trong các thiết kế. Sáng kiến về vườn cộng đồng trong đô thị bao gồm các mô hình vườn rau cộng đồng, vườn thuốc, cây bóng mát, cây ăn quả... một mặt giúp phát triển hệ sinh thái, giảm khói bụi, cải thiện chất lượng không khí, giảm thiểu bê tông hóa đô thị mặt khác góp phần thúc đẩy các hoạt động cộng đồng, giáo dục môi trường cho các thế hệ đặc biệt là trẻ em.

- Về vật liệu xây dựng, cần sử dụng vật liệu có nguồn gốc tự nhiên, vật liệu có sẵn tại địa phương, vật liệu thân thiện với môi trường, vật liệu ít tiêu tốn ít năng lượng. Giảm bê tông hóa nền không gian công cộng mà chú trọng làm nền đất, cát, nền cỏ giúp thoát nước tự nhiên và điều hòa khí hậu.

(Nội dung tham khảo bài viết: Giải pháp quy hoạch và phát triển đô thị bền vững trong tạo lập Công trình Xanh - KTS. Trần Ngọc Chính - Chủ tịch Hội Quy hoạch Phát triển đô thị Việt Nam)

3. Đảm bảo sự tham gia của cộng đồng

Bên cạnh việc được trao quyền và nâng cao ý thức bảo vệ không gian chung thì việc tạo ra những Không gian công cộng phù hợp với từng nhóm đối tượng, sẽ cho họ cảm giác thân thuộc và muốn giữ gìn nó, bởi đó là không gian duy trì hoạt động của cộng đồng. Đây cũng là sự khác biệt với tình trạng chung không ai khóc tại rất nhiều những không gian công cộng hiện nay. Các hoạt động cộng đồng có thể cùng tham gia phát triển không gian công cộng bao gồm: khảo sát, thiết kế, thi công và quản lý không gian công cộng.

Trong quá trình huy động sự tham gia của cộng đồng, cần đảm bảo sự tham gia của các nhóm cộng đồng yếu thế (trẻ em, phụ nữ, người nhập cư, người khuyết tật...) nhằm đảm bảo tính công bằng và kiến tạo không gian công cộng dành cho tất cả mọi người.

4. Kết nối mạng lưới

Không gian công cộng là một chủ đề quan trọng trong sự phát triển đô thị bền vững và cần có sự tham gia của nhiều bên: Nhà nước, cộng đồng, đơn vị tư vấn thiết kế, thi công, tổ chức phi chính phủ, các đơn vị nghiên cứu, báo chí... Để các bên có thể cùng hợp tác tạo ra các thay đổi tích cực trong bộ mặt quy hoạch đô thị bền vững cần có các hoạt động sau:

- Tổ chức các hội thảo khoa học, các nghiên cứu và học tập kinh nghiệm về việc xây dựng và quản lý các không gian công cộng phát thải thấp trên thế giới và Việt Nam
- Cung cấp các nền tảng chia sẻ và trao đổi thông tin giữa các chuyên gia, chính quyền và cộng đồng địa phương
- Xây dựng năng lực cho các bên liên quan về các chủ đề không gian công cộng phát thải thấp, năng lượng bền vững, vật liệu bền vững..
- Kết nối các nhóm chuyên gia, tổ chức và cộng đồng đang thực hành cải tạo không gian công cộng phát thải thấp.

Chương 6:

**Tài liệu tham khảo:
các thiết kế đạt giải
thưởng cuộc thi Xanh hóa
không gian, an lành
cuộc sống**

THỰC TRẠNG KHÔNG GIAN CÔNG CỘNG TẠI VIỆT NAM

Giới thiệu cuộc thi Xanh hóa không gian, an lành cuộc sống

Cuộc thi Xanh hóa Không gian, an lành cuộc sống được Sở Tài nguyên và Môi trường Hà Nội kết hợp với Hội đồng Quốc tế về các Sáng kiến Môi trường Địa phương phát động tại Hà Nội. Cuộc thi nhằm mục đích tìm kiếm các ý tưởng xanh hóa các không gian cộng đồng hiện có thành không gian xanh giảm thiểu phát thải, nơi người dân ở mọi thế hệ có thể đến để được trải nghiệm và tiếp xúc với các vật liệu thân thiện với môi trường cũng như các kiến thức về bảo vệ môi trường, năng lượng và không khí sạch. Thông qua cuộc thi này, người dân có cơ hội trình bày những sáng kiến, mơ ước về không gian xanh lý tưởng trong cộng đồng của mình. Sáng kiến khả thi và tiềm năng sẽ được áp dụng trong dự án xây dựng không gian cộng đồng sắp tới của quận Cầu Giấy và đồng thời được gửi tới các quận, huyện khác với mục đích tham khảo cho những dự án tương tự.

Trong quá trình một tháng diễn ra cuộc thi, Ban tổ chức đã nhận được hơn 50 bài dự thi của các tổ chức và cá nhân với các giải pháp cải tạo không gian công cộng hết sức sáng tạo và thiết thực. Đặc biệt cuộc thi đã thu hút được rất nhiều các bạn trẻ quan tâm, khẳng định sự thay đổi trong nhận thức của thế hệ trẻ về vai trò của không gian công cộng trong các đô thị và trách nhiệm của cộng đồng.

Ban giám khảo cuộc thi là các chuyên gia uy tín trong lĩnh vực phát triển không gian công cộng, truyền thông giáo dục môi trường, quy hoạch đô thị như: đại diện Doanh nghiệp xã hội Nghĩ về Sân chơi trong phố, đại diện tổ chức Live&Learn Việt Nam, đại diện Chi cục Bảo vệ Môi trường _ Sở Tài nguyên Môi trường thành phố Hà Nội; chuyên gia quy hoạch thuộc Viện Quy hoạch Đô thị Nông thôn Quốc gia.

Trải qua hai vòng lựa chọn, Ban giám khảo đã trao 4 giải thưởng dành cho các cá nhân - tổ chức xuất sắc bao gồm:

- **1 Giải ý tưởng thiết thực:** Ý tưởng Du Mục - Nhóm Red Sparrow

- **2 Giải thưởng cộng đồng:**

Ý tưởng Sân chơi nhà văn hóa Triều Khúc - Trần Trung Kiên và Lê Huy Kiên

Ý tưởng Hoa trong phố - Chu Thanh Loan

- **1 giải thưởng sáng tạo:** Ý tưởng Low Garden - Nguyễn Kiên Tố

Giới thiệu về bài dự thi:
DU MỤC - (Sự di chuyển của một nhóm cộng đồng từ nơi này đến nơi khác họ mang theo văn hóa, đời sống,... để tạo dựng nên một xã hội mới) vậy du mục ở đây nói nên về cộng đồng những đơn vị có thể tạo dựng nên các khoảng sân chơi linh động, các khu văn hóa kết nối cộng đồng, các khoảng cây xanh thúc đẩy sự tham gia của cộng đồng đối với việc tạo dựng khoảng sân chơi cho trẻ em cũng như sự tham gia của chính quyền. du mục ở đây là sự truyền bá một văn hóa tốt đẹp hướng con người tới việc tự tạo dựng sân chơi cho cộng đồng của và từ đó tiếp tục truyền tải đi những văn hóa tốt đẹp đó. ngoài ra du còn xóa đi sự phân biệt cũng như tình trạng thiếu thốn sân chơi cho các trẻ em không có điều kiện sân chơi du mục còn đánh thức các không gian đang còn ngủ yên trong đô thị

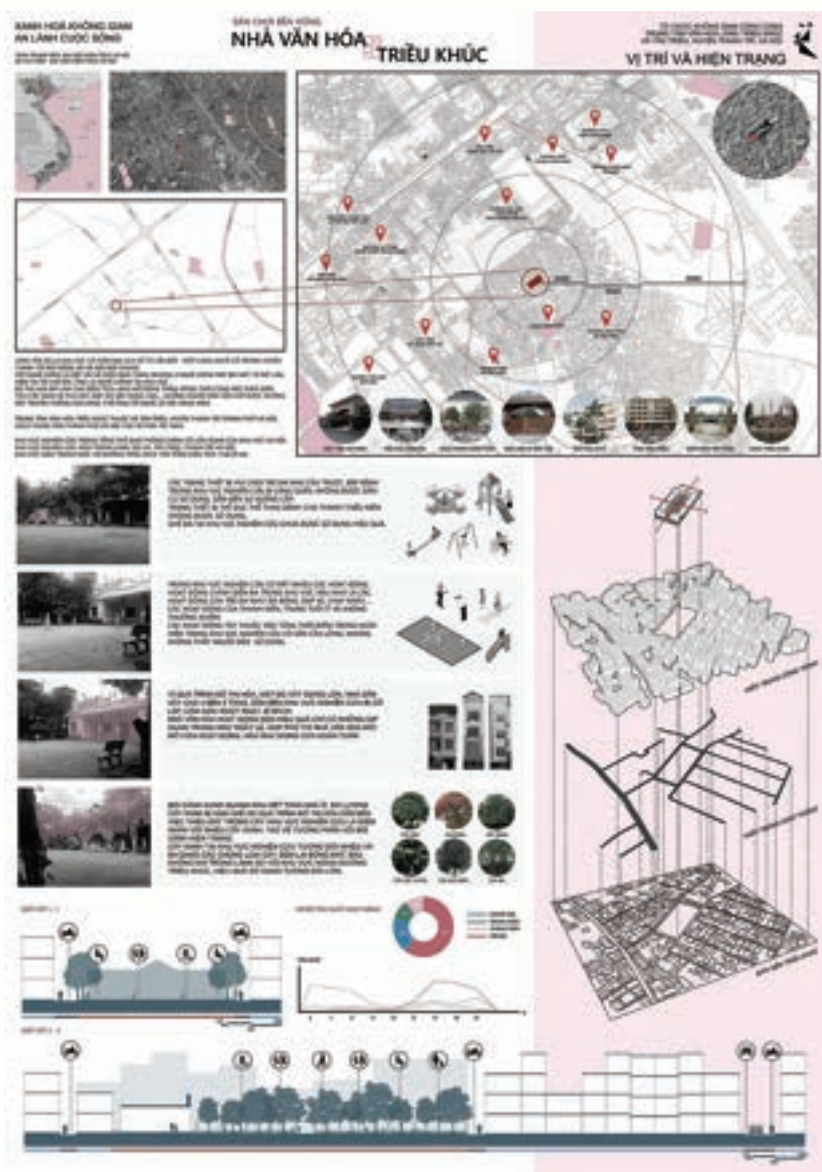

Ý TƯỞNG: SÂN CHƠI NHÀ VĂN HÓA LÀNG TRIỀU KHÚC

Tác giả: Lê Trung Kiên và Trần Huy Kiên

Giải thưởng: Ý tưởng được yêu thích nhất và Ý tưởng cộng đồng

Giới thiệu: Đô thị hóa, ô nhiễm môi trường và không khí, làm giảm tương tác trong cộng đồng. Một sân chơi trong đô thị là vô cùng quý giá trong thời buổi hiện tại, nhưng những sân chơi ấy chưa đem lại hiệu quả sử dụng tối đa. Một sân chơi bền vững không chỉ đáp ứng đủ các tiêu chí mà nó còn phải mang tính chất giáo dục cho trẻ em, thanh thiếu niên...

XANH HOÀ KHÔNG GIẢN
 AN LÀNH CUỘC SỐNG

© 2000 Blackwell Science Ltd, *Journal of Internal Medicine* 247: 395–401

CÁC YẾU TỐ ĐÁNH GIÁ
CÔNG TRÌNH BỀN VỮNG

- **Map** **Public** **Share** **Link**
- **Profile** **Public** **Share** **Link**
- **Public** **Share** **Link**
- **Public** **Share** **Link**
- **Public** **Share** **Link**
- **Public** **Share** **Link**

Source: *Author's calculations*

	Study
The study of the world around us.
The study of the world around us.
	The study
The study of the world around us.
The study of the world around us.
	Study
The study of the world around us.
The study of the world around us.
	Study
The study of the world around us.
The study of the world around us.

CÁC VẤN ĐỀ VỀ LÝ THUYẾT

-
- A 4x2 grid of icons representing various business and technology concepts:
- Top-left: Two interlocking gears, representing **Business Process**.
 - Top-right: A person icon with a plus sign, representing **Human Resource Management**.
 - Second row, left: A male and female symbol, representing **Gender Equality**.
 - Second row, right: A circular arrow, representing **Recycling and Environment**.
 - Third row, left: A bar chart, representing **Business Analytics**.
 - Third row, right: A microscope, representing **Research and Development**.
 - Bottom-left: A document with a checkmark, representing **Compliance**.
 - Bottom-right: A bar chart with an upward arrow, representing **Business Growth**.

© 2000 Blackwell Science Ltd, *Journal of Internal Medicine* 247: 395–401

Ý TƯỞNG VÀ GIẢI PHÁP

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 103–110

© 2000 by The McGraw-Hill Companies, Inc. All rights reserved. This publication is protected by copyright. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage or retrieval system, without prior written permission from The McGraw-Hill Companies, Inc. This publication may be used for educational or promotional purposes only. All other rights are reserved. Printed in the United States of America. 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

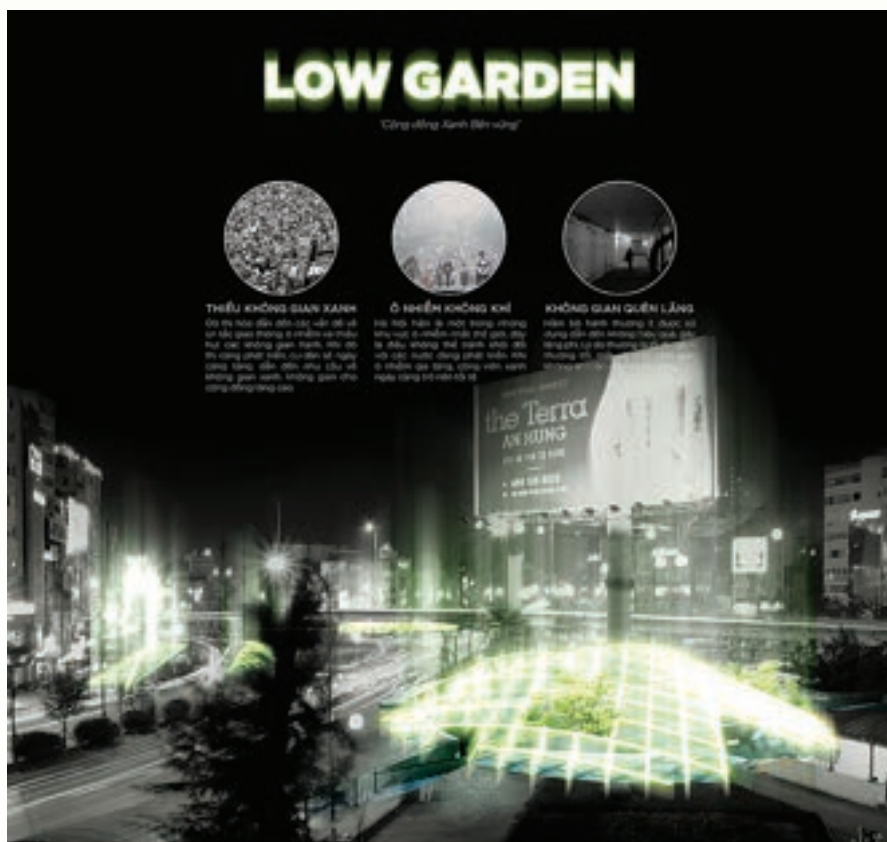

Ý TƯỞNG: LOW GARDEN

Tác giả: **Nguyễn Kiên Tố**

Giải thưởng: Ý tưởng sáng tạo nhất

Giới thiệu: Khi mà quá trình đô thị hóa phát triển, dẫn đến các vấn đề về giao thông tắc nghẽn, ô nhiễm không khí,... và các không gian “xanh” trong đô thị cũng ngày càng biến mất dần. Đồ án tận

THỰC TIỄN

Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.

- Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.
- Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.
- Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.
- Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.
- Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.

Ý TƯỞNG ĐỀ XUẤT

Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.

Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.

Hiện thực hóa ý tưởng của tác giả tại các khu vực đô thị.

57

PHÂN KHU MẶT BẰNG

"LIFE GARDEN" được chia thành 2 phần chính: **Điểm A** và **Điểm B**

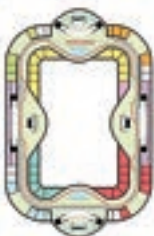
ĐIỂM

Là các điểm dừng chân và vào vào một không gian sống tĩnh, nơi này sẽ là nơi để tụ tập các hoạt động cộng đồng.

TUYẾN

- Là các đoạn đường hành đi bộ kết nối các điểm và khu vực.
- Khu vực các tuyến chính là các quán hàng (khoảng 2 tầng) và một dãy cửa sổ nhìn ra khu vực (khoảng 2 tầng) để duy trì hoạt động của nó.
- Các công trình (đường đi bộ) đều nằm ở khu vực trung tâm, những người sử dụng công trình sẽ nhìn ra và vào khu vực Life Garden, làm cho nó trở nên sinh động hơn. Công trình này được gọi là **Điểm dừng chân cộng đồng** (Social Hub).

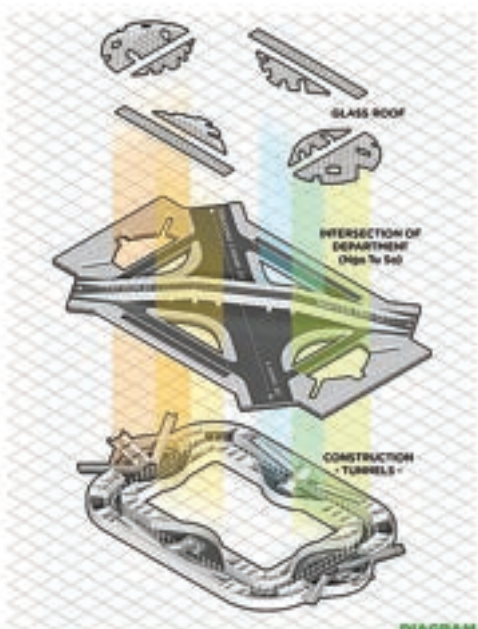
Material	Color	Texture	Shape
Concrete	Grey	Smooth	Rectangular
Wood	Light Brown	Grainy	Irregular
Brick	Red	Textured	Rectangular
Steel	Dark Grey	Smooth	Rectangular

KHU VỰC LỐI VÀO

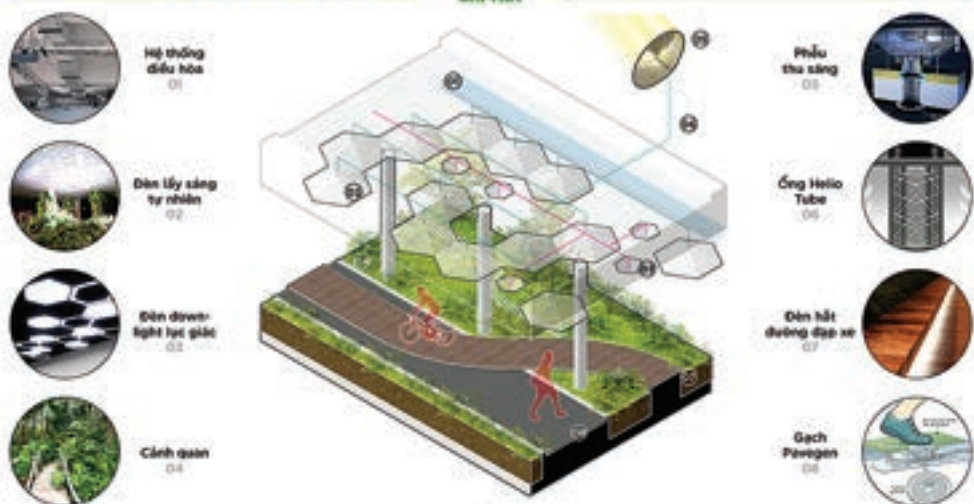
Lối vào khu vực Life Garden được chia thành hai phần: một phần là lối vào chính, nơi người dân có thể đi vào khu vực Life Garden, và phần còn lại là lối vào phụ, nơi người dân có thể đi vào khu vực Life Garden.

những gian sống động là nơi cư trú hoạt động cộng đồng. Các lối vào phụ sẽ được chia thành các khu vực nhỏ hơn, nơi người dân có thể đi vào khu vực Life Garden.

DIAGRAM

CHI TIẾT

PHÁT TRIỂN

Cải tạo và xây mới

Hiện tại, để cải tạo và xây mới các khu vực hiện có, cần phải có một kế hoạch xây dựng chi tiết, bao gồm các bước sau đây:

Nhìn rộng

Nhìn rộng là một khái niệm mới, được đưa ra bởi các chuyên gia, nhằm giúp người dân hiểu rõ hơn về các vấn đề liên quan đến phát triển đô thị.

Ý TƯỞNG: HOA TRONG PHỐ

Tác giả: **Chu Thanh Loan**

Giải thưởng: Ý tưởng cộng đồng

Giới thiệu: “Hoa trong phố” là một sáng kiến của Hội Liên hiệp Phụ nữ Phường Ngọc Hà nhằm thúc đẩy các hoạt động sống xanh và cải tạo không gian công cộng theo hướng xanh, sạch và văn minh. Cùng với sự chung tay của các chị em phụ nữ, các hoạt động sống xanh đã được triển khai rộng rãi từ các mô hình vườn hộ gia đình, giảm thiểu rác nhựa đến các mô hình sân chơi tái chế, tranh bích họa, vườn cộng đồng... đã góp phần gieo nên hạt mầm thành những bông hoa đẹp trong lòng thành phố mang lại không gian xanh thân thiện, góp phần xây dựng Hà Nội thành một thành phố đáng sống.

Minh Trung giới

"Kính thưa bà và anh chị em thân mến!"

Đoàn Trẻ Tuổi Trường Tiểu học Nguyễn Văn Trỗi

Cả team đoàn trẻ Nguyễn Văn Trỗi

Minh Trung giới

"Thưa quý thầy cô và các em thân mến! Đây là một hành trình dài và vất vả, nhưng chỉ bằng sự kiên trì và lòng tin tưởng của quý thầy cô và các em, chúng ta sẽ đạt được những kết quả đáng mong đợi."

Đoàn Trẻ Tuổi Trường Tiểu học Nguyễn Văn Trỗi

Ý TƯỞNG: BÌNH NGUYÊN GIỮA CHỐN ĐÔ THỊ

Tác giả: **Trần Thu Trang**

Top 10 bài dự thi ấn tượng nhất

Giới thiệu: Bình nguyên giữa chốn đô thị là một không gian công cộng trong đô thị theo hướng thân thiện, hòa nhập và có giá trị tinh thần với mọi thể hệ dân cư sinh sống tại đô thị. Không gian sẽ góp phần cải tạo chất lượng môi trường sống, gắn kết cộng đồng và nâng cao nhận thức của cộng đồng về lối sống thân thiện và giảm phát thải.

